

Teaching and Learning after COVID-۱۹

Three post-pandemic predictions.

آموزش و یادگیری پس از کووید-۱۹

سه پیش‌بینی پس از پاندمی

جاشوا کیم^۱، آوریل ۲۰۲۰

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه خنجر و خنجر

ترجمه و تدوین: دکتر ابراهیم صالحی عمران^۲، فرناز عین خواه^۳

تاریخ انتشار اثر: آوریل ۲۰۲۰ تاریخ ترجمه: ۶ فروردین ۱۳۹۹

^۱ Joshua Kim

^۲ استاد دانشگاه مازندران

^۳ دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی توسعه آموزش عالی دانشگاه مازندران

پاندمی کووید-۱۹، بر آینده آموزش و یادگیری چه اثراتی خواهد داشت؟

جهت پاسخ به این سؤال لازم است در ابتدا این واقعیت را بپذیریم که در این مرحله، ما از این که کووید-۱۹ تا چه اندازه به بسته شدن یا ادغام برخی از کالجها و دانشگاهها منجر خواهد شد، آگاهی نداریم. به نظر می‌رسد که مؤسسات آموزش عالی شهریه محور و خصوصی در معرض آسیب بیشتری در اثر این بیماری قرار دارند، به‌ویژه مؤسساتی که در حال حاضر با کاهش تقاضای دانشجو روبرو هستند، بیشترین آسیب را در اثر این پاندمی خواهند دید.

همچنین به نظر می‌رسد اغلب دانشکده‌ها و دانشگاه‌هایی که از آسیب‌های ناشی از پاندمی کووید-۱۹ جان سالم به درمی‌برند، به‌احتمال زیاد دچار کاهش درآمدهای مالی و افزایش هزینه‌ها خواهند شد. لذا امیدواریم که با کاهش بودجه مؤسسات آموزشی، متقاضیان همچنان به‌عنوان اولویت مؤسسات آموزشی در نظر گرفته شوند. تجربیات حاصل از دوران رکود اقتصادی سال ۲۰۰۸ نشان‌دهنده آن است که استفاده از روش‌هایی مانند تعدیل نیرو و اخراج کارکنان جهت جبران کاهش بودجه دانشگاه‌ها، باعث از بین رفتن نوآوری، ریسک‌پذیری و تضعیف روحیه کارکنان می‌گردد.

باین حال، به نظر می‌رسد آینده‌ای که کووید-۱۹ برای آموزش ترسیم خواهد کرد، کاملاً تاریک نیست و می‌توان دلایلی را برای خوش‌بینی اظهار داشت و حتی می‌توان اذهان داشت که کووید-۱۹ در هیچ حوزه‌ای به‌اندازه حوزه آموزش و یادگیری دارای اثرات مثبت نخواهد بود.

سه پیش‌بینی را می‌توان برای چگونگی تغییر پداگوژی پس از پاندمی کووید-۱۹ در اکوسیستم پیشرفته‌تر ارائه داد:

پیش‌بینی شماره ۱: یادگیری آمیخته^۴ به‌صورت چشمگیری افزایش خواهد یافت.

تجربه‌های تدریس و یادگیری از راه دوری که امروزه اساتید و دانشجویان ما درگیر آن هستند، شباهتی به آنچه ما آن را به‌عنوان آموزش آنلاین سنتی می‌شناسیم ندارد. برنامه‌های یادگیری آنلاین باکیفیت، برنامه‌هایی با عملیات ورودی باکیفیت بالایی هستند که نیازمند زمان و سرمایه‌گذاری‌های قابل‌توجهی جهت توسعه می‌باشند. بسیاری از صاحب‌نظران آموزش آنلاین از تغییر سریع آموزش‌های حضوری به یادگیری از راه دور اظهار نگرانی کرده‌اند و معتقدند این تغییر سریع باعث کاهش اعتبار آموزش‌های آنلاین خواهد گردید.

این بدان معنا نمی‌باشد که همه تغییرات آموزش به تدریس از راه دور جهانی در اثر کووید-۱۹، بر یادگیری دانشجویان تأثیر منفی خواهد داشت. بلکه به نظر می‌رسد بیشترین منافع آینده آموزش مجازی، پس از بازگشت اساتید و دانشجویان به کلاس‌های فیزیکی و حضوری آن‌ها حاصل خواهد گردید. چراکه به نظر می‌رسد ضرورت آموزش و یادگیری با پلتفرم‌های

^۴Blended Learning

آسنکرون (غیر هم‌زمان) (مانند Canvas, Blackboard, D2L) و سنکرون (هم‌زمان) (مانند Zoom) در صورتی که با روش‌های آموزش حضوری ترکیب شوند، مزایای قابل توجهی خواهد داشت. پس از کووید-۱۹ می‌توان به این نتیجه رسید که ابزارهای دیجیتالی می‌توانند به‌عنوان مکمل و نه جایگزین، در کنار ارتباط و صمیمیت رابطه چهره به چهره با دانشجو و یادگیری در لحظه آموزش حضوری، قرار گیرند. کلاس‌های حضوری بعد از کووید-۱۹ می‌توانند به‌عنوان تمرین عملی محتواهای آنلاین ارائه‌شده، استفاده گردند و از زمان گران‌بهای کلاس برای بحث و گفتگو و تمرین‌های هدایت‌شده بیشتری استفاده گردد.

پیش‌بینی شماره ۲: آموزش آنلاین به‌عنوان یک اولویت استراتژیک در هر موسسه آموزش عالی خواهد بود

به‌طور کلی، قبل از کووید-۱۹، تعداد دانشکده‌ها و دانشگاه‌هایی که در حوزه آموزش آنلاین هیچ‌گونه فعالیتی نداشتند، بسیار اندک بود. با این وجود، در میزان اهمیت آموزش‌های آنلاین به‌عنوان اولویت اصلی در برنامه‌ریزی استراتژیک مؤسسات، تنوع گسترده‌ای وجود داشت.

به نظر می‌رسد برنامه‌ریزی‌های استراتژیک مؤسسات آموزش عالی در زمان پس از کووید-۱۹ تغییر کرده و آموزش آنلاین به‌عنوان اولویت در برنامه‌ریزی‌های استراتژیک قرار خواهد گرفت. در آینده، روسای دانشگاه‌ها، رئیس دانشکده‌ها، معاونان و ... به این درک خواهند رسید که آموزش آنلاین نه تنها منبع بالقوه برای درآمدهای جدید است؛ بلکه به‌عنوان هسته اصلی برنامه هر موسسه آموزش عالی برای تاب‌آوری و استمرار فعالیت‌های دانشگاهی شناخته می‌گردد.

در زمان پس از پاندمی، این آگاهی، چگونگی برنامه‌ریزی، مدیریت و تأمین منابع مالی آموزش‌های آنلاین را تغییر خواهد داد و روزهایی خواهند آمد که دانشکده‌هایی خصوصی در دانشگاه‌ها قادر خواهند بود با آموزش آنلاین به فعالیت‌های آموزشی و حیات خود ادامه دهند.

در آینده توسعه دوره‌های آنلاین غیرمتمرکز و پراکنده و عملیات پشتیبانی از دانشجویان به‌صورت متمرکزتری خواهد بود و این امر به برنامه‌ریزی نهادی و حکمرانی تقابلی دانشگاه^۵ می‌انجامد و مدیریت یادگیری آنلاین در ساختارها و فرآیندهای رهبری دانشگاهی موجود ادغام خواهد گردید.

---

^۵ cross-campus governance

پیش‌بینی شماره ۳: مشارکت شرکت‌های «مدیریت برنامه‌های آنلاین (OPM^۶)» موجود و بالقوه بازبینی خواهد شد

یکی از بزرگ‌ترین درس‌هایی که کووید-۱۹ به ما آموخته است این است که برون‌سپاری توانمندی‌های آموزشی اصلی^۷ کار نادرستی است. آموزش و یادگیری، توانمندی و قابلیت اصلی هر موسسه آموزش عالی است.

دانشگاه‌هایی که جهت طراحی منابع یادگیری خود، طراحان آموزشی استخدام کرده‌اند و در کنار آن سازمان‌های یادگیری دانشگاه را شناسایی کرده و این دو بخش را با یکدیگر هماهنگ و یکپارچه ساخته‌اند، در مدیریت نسبتاً کارآمد انتقال به آموزش و یادگیری از راه دور در اثر کووید-۱۹ موفق‌تر بوده‌اند. به نظر می‌رسد که دانشگاه‌هایی که برای اجرای برنامه‌های آنلاین خود تنها به ارائه‌دهندگان مدیریت برنامه‌های آنلاین (OPMS) تکیه داشتند، در انجام این انتقال با مشکلات بیشتری مواجه بودند (اگرچه لازم به ذکر است که هنوز پژوهشی برای تأیید یا رد این فرضیه انجام نشده است).

این بدان معنی نیست که در آینده دانشگاه‌ها همکاری با شرکت‌های مدیریت برنامه‌های آنلاین را متوقف خواهند کرد. بلکه میزان مشارکت دانشگاه‌ها در طراحی این مدل‌ها احتمالاً افزایش خواهد یافت. شرکت‌های مدیریت برنامه‌های آنلاین در بازاریابی و بازاریابی دیجیتال برای دوره‌های آنلاین تخصص دارند که تعداد کمی از دانشگاه‌ها قادر به انجام آن هستند و یا حتی لازم است که تلاش کنند تا آن‌ها را انجام دهند.

آنچه در دوران پس از کووید-۱۹، بیشتر اتفاق خواهد افتاد این است که قابلیت‌های طراحی آموزشی دانشگاه‌ها متمرکز و تقویت خواهد شد و دانشگاه‌ها در توسعه و اجرای برنامه‌های آنلاین از مدل‌های اشتراکی فراگیر کلی^۸ شرکت‌های مدیریت برنامه‌های آنلاین استفاده نخواهند کرد.

به نظر شما کووید-۱۹ چگونه آینده آموزش و یادگیری را تغییر می‌دهد؟

---

^۶ Online program management

^۷ outsource core educational capabilities

^۸ all-inclusive revenue-share models